

ATODIAD 1

Cronfa Bensiwn Gwynedd (Tachwedd 2022)

Ymateb i'r ymgynghoriad: Llywodraethu ac adrodd ar risgiau newid hinsawdd

Rydym yn cefnogi'r ymgynghoriad hwn a'r cynnig i ymgorffori gofynion llywodraethu risg hinsawdd ac adrodd yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL), gan alinio'r sector cyhoeddus â'r gofynion sydd eisoes ar waith ar gyfer cynlluniau pensiwn y sector preifat. Fel buddsoddwyr hirdymor, gall y CPLIL chwarae rhan bwysig wrth fynd i'r afael â newid hinsawdd drwy ei fuddsoddiadau a'i stiwardiaeth.

Er bod y cynigion yn cyfeirio at ganllawiau statudol disgwylidig ar gyfer awdurdodau gweinyddu (AG), credwn y gallai hefyd fod yn ddefnyddiol cael canllawiau ychwanegol, statudol neu fel arall, ar gyfer Cronfeydd CPLIL. O ystyried pwysigrwydd canllawiau o'r fath, rydym yn gobeithio y bydd y llywodraeth yn ymgynghori ar wahân ar y canllawiau hyn cyn i'r cynigion gael eu cwblhau.

Cwestiwn 1: A ydych yn cytuno â'n gofynion bwriedig mewn perthynas â llywodraethu?

Credwn fod y gofynion bwriedig yn synhwyrol. Mae'r cynigion yn cyfeirio at yr arbenigedd a ddarperir gan swyddogion y pwyllgor, cynghorwyr a'r Pŵl – gallai fod yn ddefnyddiol i ganllawiau amlinellu enghreifftiau o'r cyngor y gellir disgwyl i bob un o'r swyddogion a'r Pŵl ei ddarparu.

Cwestiwn 2: A ydych yn cytuno â'n gofynion bwriedig mewn perthynas â strategaeth?

Rydym yn cytuno â'r gofynion bwriedig.

Cwestiwn 3: A ydych yn cytuno â'r gofynion a awgrymir gennym mewn perthynas â dadansoddi senarios?

Rydym yn cytuno â'r gofynion bwriedig.

Cwestiwn 4: A ydych yn cytuno â'n gofynion bwriedig mewn perthynas â rheoli risg?

Rydym yn cytuno â'r gofynion ar reoli risg, gan nodi bod y dull bwriedig unwaith eto yn creu fframwaith ar gyfer ystyried risgiau a fydd yn cael ei ategu gan ganllawiau statudol.

Cwestiwn 5: A ydych yn cytuno â'n gofynion bwriedig mewn perthynas â metrigau?

Ar y cyfan, rydym yn cefnogi'r gofynion. Mae categoreiddio data fel y nodir yn y cynigion yn synhwyrol, gyda ffocws ar ansawdd yn hytrach nag argaeledd. Mae angen i'r canllawiau fynd i'r afael â'r graddau y dylid disgwyl i AG amcangyfrif data coll neu ddata nad yw ar gael.

Cwestiwn 6: A ydych yn cytuno â'n gofynion bwriedig mewn perthynas â thargedau?

Rydym yn cytuno â'r gofynion er yn credu y gellid eu cryfhau ychydig. Dylai'r canllawiau nodi'n glir mai'r targedau mwyaf defnyddiol a phriodol yw'r rhai lle mae'r AG yn gallu dylanwadu'n glir ar ganlyniadau yn erbyn y targed, yn hytrach na thargedau y gellid disgwyl eu cyflawni waeth beth fo'r camau a gymerir gan yr Awdurdod.

Cwestiwn 7: A ydych yn cytuno â'n dull o adrodd?

Mae'r cynigion yn awgrymu un dull adrodd sy'n targedu cynulleidfaoedd lluosog, gan wneud awgrymiadau ynghylch sut y gellid darparu ar gyfer hyn. O ystyried natur gymhleth risg hinsawdd ac yn enwedig natur dechnegol llawer o'r gofynion llywodraethu ac adrodd, credwn y gallai

mabwysiadu ffurf safonol o'r crynodeb hwn tra'n caniatáu mwy o hyblygrwydd o ran sut y caiff mwy o fanylion technegol eu cyfleu gefnogi tryloywder ar draws y CPLIL.

Cwestiwn 8: A ydych yn cytuno â'n cynigion ar Adroddiad Risg Hinsawdd y Cynllun?

Credwn mai data cyfun fyddai'r ffordd fwyaf priodol o adrodd ar draws y CPLIL. Er nad ydym yn credu ei bod yn briodol cynnwys y data ar Oedolion Priodol unigol, rydym yn gweld hyn fel canlyniad anochel yr adrodd hwn. Os na chaiff ei wneud yn ganolog yna bydd cyrff eraill yn cynnal yr ymarfer hwn ac yn cyhoeddi'r wybodaeth, gan greu "tablau cynghrair". Gallai defnyddio tablau cynghrair o'r fath heb gyd-destun y strategaethau a fabwysiadwyd gan Gronfeydd unigol fod yn wrthgynhyrchiol, gan greu risg o her i Oedolion Priodol unigol, gydag adnoddau'n cael eu tynnu i mewn i ymateb i geisiadau manylach am wybodaeth. Er enghraifft, gall Cronfa sy'n mabwysiadu strategaeth fwy pwylllog i leihau allyriadau carbon fod yn gwneud mwy o gyfraniad at newid byd go iawn na Chronfa sy'n canolbwyntio ar leihau allyriadau carbon cyn gynted â phosibl, tra bod y ddwy strategaeth yn ddilys. Un o ganlyniadau posibl yr adrodd hwn yw y gallai Cronfeydd gael eu herio i weithredu nawr (lleihau allyriadau carbon drwy ddargyfeirio o sectorau sy'n allyriadau uchel) yn hytrach na gweithio gyda chwmnïau i annog datgarboneiddio prosesau a gweithgarwch economaidd.

Cwestiwn 9: A oes gennych unrhyw sylwadau ar rôl y pwl CPLIL wrth gyflawni'r gofynion?

Credwn y dylai'r pwl gefnogi a llywio stiwardiaeth drwy sicrhau bod strategaethau perthnasol ar gael, yn hytrach na'u pennu

Cwestiwn 10: A ydych chi'n cytuno â'n hymagwedd bwriedig at ganllawiau?

Rydym yn cytuno y dylid darparu canllawiau statudol, ond gan mai megis dechrau y mae adrodd ar yr hinsawdd ac awgrymu bod un dull adrodd a fyddai'n nodi'r ystod eang o arferion posibl ar hyn o bryd o bosibl yn amhriodol.

Cwestiwn 11: A ydych yn cytuno â'n hymagwedd bwriedig at wybodaeth, sgiliau a chyngor?

Rydym yn cytuno bod angen i unigolion sy'n gwneud penderfyniadau mewn ymateb i brosesau rheoli risg hinsawdd feddu ar wybodaeth a dealltwriaeth briodol o'r pwnc ac felly rhaid cael cyngor priodol o ansawdd uchel, tra dylai awdurdodau gweinyddu nodi eu hymagwedd at hyfforddiant perthnasol.

Cwestiwn 12: A oes gennych unrhyw sylwadau ar effaith ein cynigion ar grwpiau gwarchoddedig a sut y gellir lliniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Nid ydym yn ymwybodol o unrhyw elfennau o'r cynigion a allai effeithio ar grwpiau gwarchoddedig.